Wenters Plus

50-plusvereniging voor Winterswijk en omstreken

18e jaargang • Oktober 2026

Wenters Plus

50-plusvereniging voor Winterswijk en omstreken
opgericht 5 januari 2009

Colofon

Voorzitter: Hans Jager - Tel. 06 - 55 132 581
j.jager65@kpnmail.nl

Secretaris: Arjan Ligtenbarg
Tel. 06 - 5148 6228
secretariaat@wentersplus.com

Penningmeester: Gerda Hoekstra
Tel. 0543 - 840 144
penningmeester@wentersplus.com
ledenbeheer@wentersplus.com

Algemene bestuursleden:
Wilma Kuypers - Tel. 06 - 4045 2121
kuypers_wilma@hotmail.com

Warner Nieboer -
wc.nieboer@outlook.com

Jan Wibiér - Tel. 06 - 50 983 575
j.wibier7@upcmail.nl

Vormgeving en realisatie:
Arjan Ligtenbarg - Tel. 06 - 5148 6228
a.ligtenbarg@chello.nl

Inhoud

- Uit de bestuurskamer 3
- Sociaal Team de Post 5
- Oriolus 9
- Programma september 2026. 11
- Puzzel 13
- Seniorennieuws / wetenswaardigheden allerlei . 15
- Achterhoek & Westmünsterland op drift . 17-19-21
- Mutaties augustus / september 2026 23

Bank: Rabobank NL 05 RABO 0148 8025 24
Seniorenvereniging Wenters Plus
p/a Sleeswijkstraat 101 - 7103 GM Winterswijk

© *Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen of foto's is niet toegestaan zonder toestemming van de redactie.*

Kopij voor het nummer van NOVEMBER 2026 dient bij de redactie ingeleverd te zijn vòòr 3 september a.s.

Omslagfoto: © Bernard Rave

Erelid: Bernard Rave sinds 28-09-2021

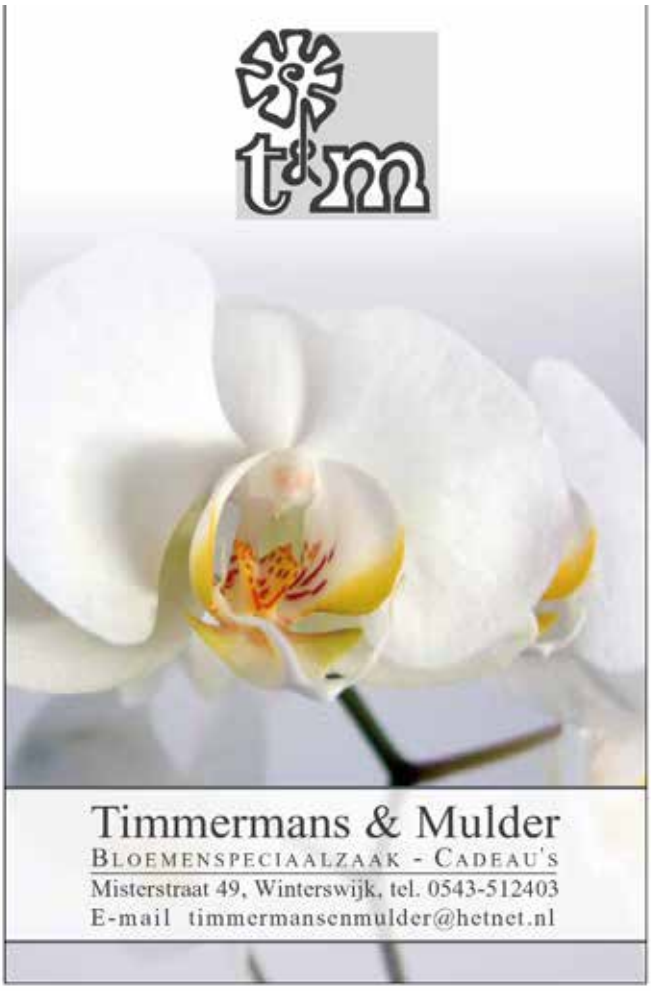

Vanuit de bestuurskamer

September, vakantie is zo goed als voorbij en we gaan er weer ouderwets tegenaan … !
De bingo werd op 1 september weer goed bezocht en ook Time to Sing op 8 september met vele oude meezingliedjes was een succes. Er volgde een spellen/ inloopmiddag en eindig(d)en met twee dinsdagmiddagen met muziek, waaronder op 29 december het Wooldse Mansleukoor. Het bankstel bij de voordeur hebben we op verzoek verwijderd (te laag) en later toch weer teruggezet. En omdat we bingo spelen vanaf het biljart, hebben we de boekenkast ook verplaatst. We zullen dit op onze gezamenlijke vergadering bespreken.
Op dinsdag 6 oktober krijgen we bezoek van onze Hansahof-collega-bestuursleden uit Munster. Dit is gelijk met onze bingomiddag.
Op 9 oktober a.s. hebben we in de Whemerhof de uitwisseling met Vreden.
Dit wordt georganiseerd door de gezamenlijke ouderenbonden. Als Wenters Plus hebben we een beperkt aantal kaarten ter beschikking gekregen.
Ook de busreis is weer volgeboekt. Woensdag 21 oktober gaan we naar Garderen, maken een safaritocht op de Veluwe en gaan we een hapje eten in Hoenderlo.
We hebben en krijgen nieuwe leden, maar er overlijden er ook enige, waaronder ons erelid Hemmie Sonderen.
Op onze Algemene Ledenvergadering zullen we daar aandacht aan schenken.
Ik hoop jullie weer te ontmoeten in de Whemerhof.

Groet,

Hans Jager

Schoenen voor de WhemerHof

Sinds een aantal maanden zijn er twee stratenmakers/hoveniers hard aan het werk in de omgeving van de Whemerhof.
Ze hebben ervoor gezorgd dat men zijn / haar fiets in de nieuwe fietsenstalling met 'nietjes' kan plaatsen, ze hebben prachtige houten banken rondom 2 bomen geplaatst en gaan er voor zorgen dat er twee extra parkeerplaatsen komen voor invaliden.
Dát verdient natuurlijk een lekkere kop koffie ('niks d'r in of bi-j, alleen een kuuksken') op z'n tijd en een plek waar ze tussen de middag hun, rijkelijk gevulde, broodtrommels leeg kunnen maken.
En niet te vergeten dat plakje ontbijtkoek bij de koffie op donderdagmorgen. En waar is het dan gezelliger dan bij de Whemerhof !?
Voordat ze binnen komen 'parkeren' ze hun werkschoenen naast de ingang. En dat levert dan best een leuk plaatje op toch !?

Wilma van den Berg

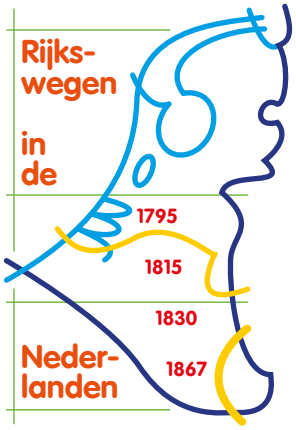

In dit nummer pauzeren we even onze serie 'Rijkswegen in de Nederlanden'. In plaats daarvan hebben we een artikel over de emigratie van Achterhoekers naar de USA in de jaren 1840-1880.
Dit is naar aanleiding van de lezing over de ramp met het stoomschip Phoenix, waarover Joske Meerdink op 11 augustus een lezing heeft gegeven.

Hartelijk dank!

Wenters Plus bedankt de bedrijven, die prijzen voor onze bingomiddagen beschikbaar hebben gesteld.

- Kalimi's
- DA + Mooi Winterswijk
- Hobbyhuis Heinen
- Boekhandel Kramer
- Ria Konink
- Jumbo
- De Revolutie
- Restaurant de Zwaan
- Hotel-Restaurant Stad Munster
- Restaurant Kronenhuis
- Hesselink's koffie- en thee specialiteiten
- Speciaalzaak Hannet Leussink
- Slijterij Goossens

Lukt sporten niet meer?
Bij ons op de bewegingsbanken wel.

Studio Schakelaar
Fit door onbelast bewegen!

Bewegingsbanken Winterswijk

• Fitter, vitaler en soepeler • Minder knie- en rugklachten
• Minder last van artrose en reuma

KOM LANGS VOOR EEN GRATIS PROEFLES
EN ERVAAR HET ZELF!

Centrum Winterswijk; Ruime parkeergelegenheid aanwezig.

Goudvinkenstraat 4D, 7101 GK Winterswijk, Tel. 06-4068 3183
info@studioschakelaar.com www.studioschakelaar.com

The Quilt Cottage

Tamara Overkamp

Weurden 31 - 7101 NH Winterswijk
Tel. 06 - 13470858
info@thequiltcottage.nl - www.thequiltcottage.nl

Hobbyhuis Heinen

Alles al 60 jaar onder één dak, wat is dat een gemak

- hout - parket
- tuinschermen
- verf
- Talens olie- en acrylverf - doeken
- elektro - gereedschap
- kasten- schuifdeuren
- ijzerwaren
- wij maken keukenmeubelen op maat

60

Ratumsestraat 49 - 53 Winterswijk
telefoon 0543-513597

Bewegen is gezond en leuk.

Doe mee en zet ook de stap naar een gezonde leefstijl

Vanuit Actief Winterswijk worden er voor komend najaar (gratis) beweegactiviteiten georganiseerd voor volwassenen en senioren.

Vanaf maandag 14 september start een derde **Samen in Beweging** groep onder begeleiding van Lianne Toebes. Deze is van 13.30 tot 14.30 uur in de aparte ruimte in de Whemer Hof. Het is een "gymgroep" met bewegen op en rond de stoel met vaak ook gebruik van materialen. De oefeningen zijn gericht op fit blijven met ook aandacht voor spel, balans, coördinatie, kracht en geheugen oefeningen. Het laatste kwartiertje is dan koffie/theedrinken en gezellig napraten.
Op maandagochtend van 10.30-11.30 uur is er ook een groep in de Whemer Hof maar deze zit (nog) vol.
Op dinsdagmiddag is er een groep in de Sleeswijk van 14.00-15.00 uur. Hier zijn nog een paar plekken vrij.
Aanmelden wel verplicht vooraf via de beweegmakelaar. Overleg is nodig om te overleggen of het passend is en of er plek is.

In de **Nationale Sportweek** zijn er onder begeleiding van de beweegmakelaar drie buitenactiviteiten: een wandel, fiets en beweegcircuit. Bedoeld voor senioren die die meer willen gaan bewegen en op zoek zijn naar een passende sport/beweegactiviteit.
Ook is er ruimte voor vragen over het sport en beweegaanbod in Winterswijk.

- Dinsdag 22 september om 17 uur vanaf zwembad Jaspers een wandeltocht van 2-3 km met eenvoudige balans en krachtoefeningen
- Donderdag 24 september om 10 uur vanaf Archeus Vredenseweg een fietstocht van 10-15 km. Ook geschikt voor aangepaste fietsen.
- Vrijdag 25 september om 15 uur een beweegcircuitje met wandelen op de baan en oefeningen

In het kader van de **valpreventie** gaat er eind september 2026 weer een **In balans training** van start een 10 weken durende cursus waarbij eerst theorie bijeenkomsten en aansluitend 2x per week een uur balans en kracht oefeningen onder begeleiding van een fysiotherapeut. Deze zit (bijna) vol. Verwachting is dat er in januari 2027 ook weer een groep van start zal gaan.
In Balans is bedoeld voor inwoners die wat meer moeite krijgen met het bewegen en al een keer gevallen zijn of bang om te vallen. Het is bedoeld voor de midden risico groep en wordt vergoedt door de gemeente. Voor de laag risico groep is het advies ga en blijf bewegen en voor de hoog risico groep is er soms een individueel traject via de huisarts/zorgverzekeraar/fysio mogelijk.
Er zal midden november weer een informatiebijeenkomst over valpreventie en de In Balans training georganiseerd worden. Info volgt nog.
Nu al interesse of vragen? Neem contact op met de beweegmakelaar.

Doortrappen: Veilig en met plezier blijven fietsen ook in het najaar en winter. Fietsen geeft vrijheid en zorgt voor beweging.

Maandagochtend 19 oktober van 10.00-12.00 uur organiseren we bij sportpark Jaspers in de kantine van FC Winterswijk een interactieve en inspirerende bijeenkomst.
Met theorie, tips en informatie over lokale verkeerssituaties, buiten een uurtje praktijk met een Fietsvaardigheid parcours op de parkeerplaats.
Met medewerking van Veilig Verkeer Nederland, plaatselijke rijwielzaken, Benefiets en verkeerskundige van de gemeente.
Ook zijn er allerlei aangepaste fietsen en is het mogelijk om driewielfietsen uit te proberen.
Kom met de eigen fiets; meteen mogelijk een korte check te laten doen.
En iedere bezoeker krijgt een veiligheidshesje mee om beter zichtbaar te zijn in het verkeer.
Profiteer tot 31 oktober ook van een korting van € 20 op een fietshelm en € 10 op een spiegel bij Bike Totaal, Oonk Speciaalzaak, Leon te Kempel Tweewielers en Lensink Tweewielers. Op=op.
Aanmelden voor de fietsvaardigheid is gewenst door te bellen naar 06 82 52 48 36 of via mail ***actief@winterswijk.nl*** of via de beweegmakelaar.

Komt ook bij u aan huis

Kapsalon adres: Kobstederstraat 55 - 7103 ZR Winterswijk - Tel. 06 - 5085 3171

VARSSEVELDSEWEG 36 • 7131 BJ LICHTENVOORDE • 0544-371406
BEATRIXPARK 24 • 7101 BN WINTERSWIJK
WWW.GELRIA.COM

OPENINGSTIJDEN:

Maandag / Woensdag / Vrijdag
van 09.00 - 17.00 uur

Algemeen is de **beweegrichtlijn voor senioren:**

150 minuten (2 ½ uur) per week matig intensief bewegen verdeeld over meerdere momenten en 2x per week bot en spierversterkende oefeningen doen aangevuld met balansoefeningen.
De beweegmakelaar kan meedenken over oefeningen thuis of in een groep. Samen bewegen is vaak wel gezelliger. En kies is wat leuk is om te doen.
Belangrijkst is wel het zoveel mogelijk dagelijks thuis in beweging blijven; een wandelingetje, fietsen naar de winkel, huishoudelijke bezigheden doen. En niet te veel zitten. En natuurlijk wel afhankelijk van ieders mogelijkheden.

Vragen of interesse om aan te melden voor een activiteit neem dan met **de beweegmakelaar Ria Bussink** contact op. Dat mag telefonisch, via whatsapp, mail of op dinsdag in het inloopspreekuur bij de Post. En we kunnen ook een afspraak plannen.

Ria Bussink

Sociaal Team de Post
Beweeg, Welzijns en Leefstijlcoach
met dinsdagmorgen 10-12 uur inloopspreekuur
Leefstijlloket bij de Post
M (06) 23 79 25 29
Website: ***www.actiefwinterswijk.nl***

Oriolus
Centrum voor leven met en na kanker

Oriolus Oncologiefitness

In beweging tijdens en na kanker

Wanneer je de diagnose kanker hebt gekregen heeft dat vaak een grote impact op je gezondheid, conditie en energieniveau. Niet alleen het verwerken van de diagnose vraagt veel van je, ook de behandelingen zijn zowel lichamelijk als mentaal intensief.

Vermoeidheid, verlies van spierkracht en een afgenomen conditie zijn veelvoorkomende gevolgen. Juist daarom kan het belangrijk zijn om, binnen je eigen mogelijkheden, in beweging te blijven en stap voor stap te werken aan herstel, kracht en vertrouwen in je lichaam.
Oriolus, centrum voor leven met en na kanker, heeft een aanbod voor bewegen tijdens en na kanker. Zo kun je deelnemen aan Yoga, Tai Chi, Muziek & Beweging en Oncologiezwemmen. Op maandag 5 oktober start een nieuwe beweegactiviteit: Oncologiefitness.
Dit is speciaal ontwikkeld voor mensen die leven met en na kanker. Onder professionele begeleiding sporten op een laagdrempelige, persoonlijke en veilige manier. Dit kan na en/of naast de begeleiding van een oncologiefysiotherapeut. Er wordt altijd gekeken naar jouw situatie en belastbaarheid, vandaar dat voor het volgen van Oriolus Oncologiefitness toestemming van jouw specialist of fysiotherapeut nodig is.

Naast lichamelijke voordelen biedt oncologiefitness ook de mogelijkheid om andere mensen te ontmoeten die begrijpen wat het betekent om met kanker te leven. Samen bewegen zorgt voor herkenning, steun en motivatie.

Praktische informatie

Oriolus Oncologiefitness wordt wekelijks op maandagochtend aangeboden in een traject van 10 trainingen. Voor deelname vragen wij een kleine eigen bijdrage.
Aanmelden is noodzakelijk en kan eenvoudig via de agenda op ***www.oriolus-achterhoek.nl***
Heb je vragen of wil je eerst meer informatie?
Neem gerust contact met ons op of loop eens binnen bij ons IPSO-centrum. We denken graag met je mee.

GUV Crematorium Aalten

Alle tijd en aandacht voor u

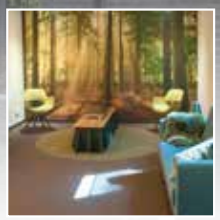

Waar nog écht tijd en ruimte is voor afscheid, sfeervol midden in de natuur.

Kleinschalig en gemoedelijk - én de modernste apparatuur - audio en video - livestream

Iedereen kan gebruik maken van ons crematorium. Bel rechtstreeks GUV!

T 0543 - 491270 (24/7) **www.guv.nl**

GUV kan de uitvaart ook verzorgen als u elders verzekerd bent!

GUV
Persoonlijk, betrokken en dichtbij

Huifwagentochten met het wegtreintje

(met een lift voor mindervaliden)

Wegtreintje Eelink

mail: *info@eelink.nl* – tel.: 0543 564394 of 06 10302794

Voor tochten, excursies, familiedag, arrangementen, etc.

50 jaar getrouwd, zo was het …

Begin september waren wij als bestuur uitgenodigd voor het gouden huwelijk van Wilma & Peter Kuypers. Voor ons (als senioren-blad) aanleiding om een beeld te tonen van een 'visite' ongeveer een halve eeuw geleden … Het zondagse pak aan, stropdas voor de heren, een 'ni-j kleed veur de dames', glazen met sigaren in cellofaan, citroen-brandewijntjes, jenever met suiker, bier en 'praoten ovver vrogger, ton alles zoo heel anders was.'

50 jaar getrouwd, zo is het thans …

… en een 'visite' zoals we die heden ten dage kennen als een echtpaar de halve eeuw gehaald heeft! Gewoon disco dus, met een heel vakkundige discjockey, een dansvloer en ook veel ruimte om te zitten en rustig te praten.

Wilma & Peter, ook vanaf deze plaats alsnog van harte gefeliciteerd namens de hele Wenters Plus!

Vaste activiteiten

Overzicht

Dag	Tijd	Activiteit	Organisatie
Maandag	10.30 - 11.15	Samen in beweging	Winterswijk Actief
	14.00 - 16.30	Soosmiddag (kaart- en spelmiddag)	Winterswijkse Belangen-organisatie Senioren (WBS)
Dinsdag	10.00 - 12.00	Informatiepunt IDO	Bibliotheek
	14.00 - 16.30	Wekelijks ander programma	Wenters Plus
Woensdag	14.00 - 16.30	Soosmiddag (kaart- en spelmiddag)	WBS
Donderdag	14.00 - 16.00	Schilderclub	Henk Wissink
	19.00 - 21.30	Kaartavond	'De Boer is troef'
Vrïdag	10.00 - 12.00	Handwerken	SOSW
	15.00 - 17.00	Dammen	WDW
Zondag	11.00 - 16.00	Alleengaanden	STOA
	14.00 - 17.00	Tweede zondag van de maand:	**DANSMIDDAGEN**

Toelichting: IDO: Informatiepunt Digitale Overheid
Kaartavonden: 'De Boer is troef' - 1 x per twee weken (besloten club)
Dammen: elke 3° vrijdagmiddag van de maand
Alleengaanden: elke laatste zondag van de maand
Wenters Plus: voor programma zie blad Wenters Plus (ligt op de leestafel bij de WhemerHof)

Wilt u weten in welke week de activiteiten zijn die één keer in de twee weken zijn gepland, dan kunt dit vragen aan de dienstdoende vrijwilligers.

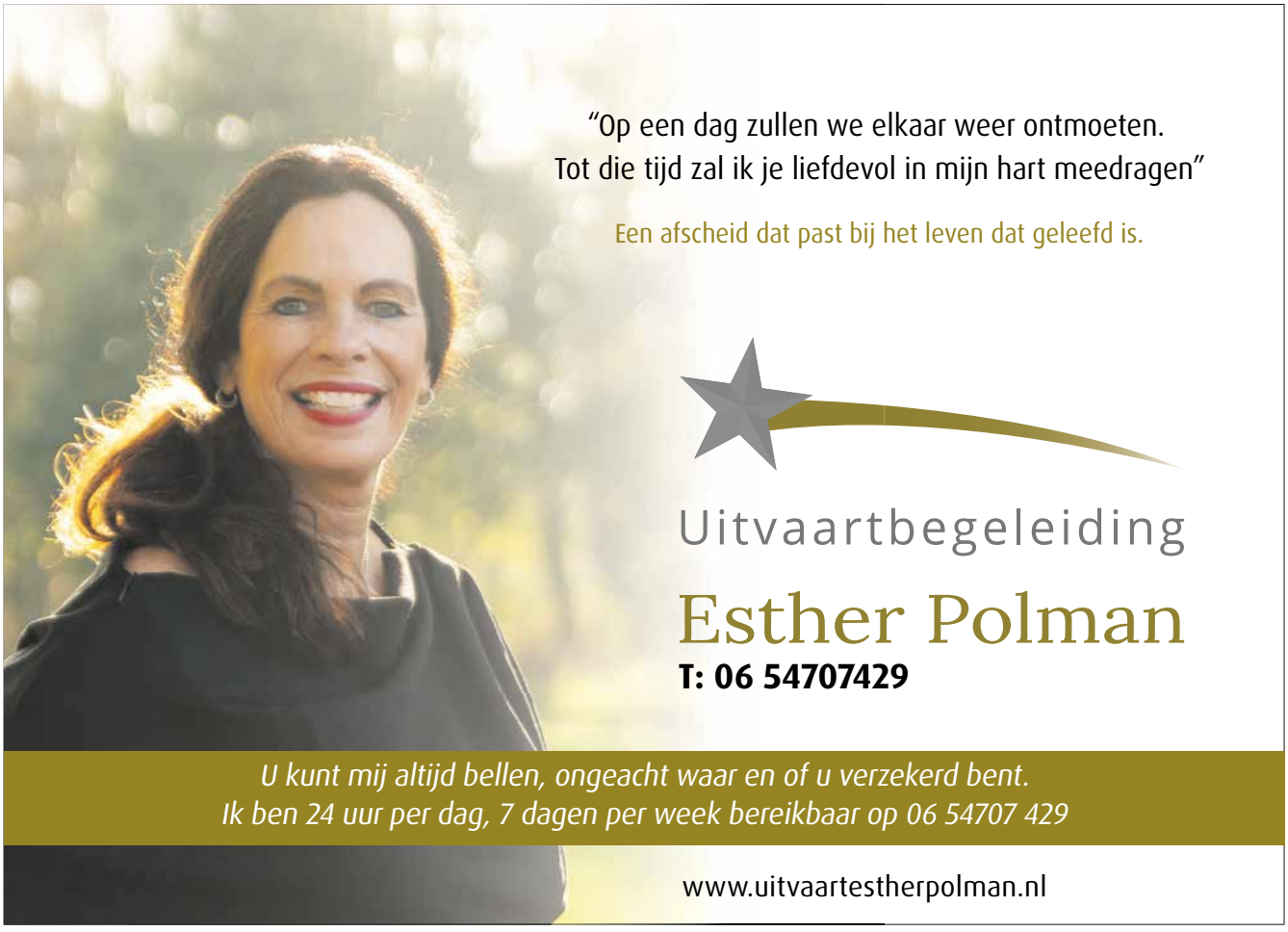

OKTOBER 2026

6 **Bingo**

13 **One step today**
Muziekmiddag

20 **Spel / inloop**

27 **Gemengd Gezelligheidskoor**
De Aladna's - Muziekmiddag

Op de donderdagmiddag in de oneven weken is de Bridge Club van 13.30 tot 17.00 uur te vinden in de recreatiezaal van het Sleeswijk Complex.
De contributie is € 6,00 per maand.

De ontspanningsrniddagen worden gehouden aan de Ratumse-straat 20 te Winterswijk. De zaal is open om 14.00 uur, de aanvang is 14.30 uur en de eindtijd is 16.30 uur. Al onze informatie is te vinden op onze website: *www.wentersplus.com*

Wilt u toch even wat meer informatie?
Dan kunt u contact opnemen met:
- Wilma Kuypers, 06 - 4045 2121, *kuypers_wilma@hotmail.com*

GUV Uitvaartzorg

Persoonlijk, betrokken en dichtbij

- Één vertrouwd aanspreekpunt
- Alle tijd en oprechte aandacht voor u
- De beste zorg tegen de laagste tarieven
- Dag en nacht écht bereikbaar voor u

Bel daarom áltijd eerst GUV!

Onze Winterswijkse uitvaartbegeleiders:

Wij maken graag vrijblijvend een afspraak met u.
Ook als men elders verzekerd is, kunnen wij de uitvaart begeleiden!

T 0543 - 491270 (24/7) **www.guv.nl**
Ook voor uw uitvaartverzekering!

GUV
Persoonlijk, betrokken en dichtbij

Puzzel

R	I	D	D	E	R	S	P	O	O	R	D	E
E	T	U	I	N	K	A	B	O	U	T	E	R
N	E	I	A	A	M	S	A	R	G	T	U	E
I	I	Z	B	L	O	E	M	B	E	D	J	S
A	B	E	S	T	U	I	V	E	N	S	K	C
T	D	N	A	A	R	D	E	D	I	G	U	H
N	E	D	E	I	W	D	I	U	R	K	N	O
O	B	S	S	N	S	U	H	A	S	E	S	M
C	I	C	P	R	R	N	S	U	L	O	T	M
N	A	H	E	K	I	S	E	E	M	I	M	E
E	A	O	N	U	C	E	T	T	N	U	E	L
G	Z	O	T	H	A	N	J	E	R	S	S	B
E	T	N	A	L	P	M	I	L	K	O	T	A
R	W	A	T	E	R	P	L	A	N	T	H	N
G	R	O	E	I	P	E	R	I	O	D	E	K

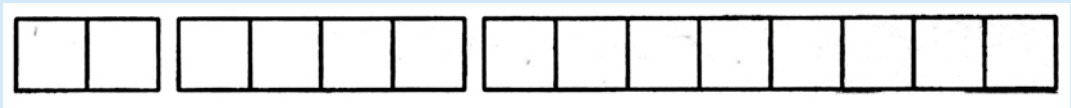

- AARDE
- ANJERS
- BESTUIVEN
- BLOEMBED
- DUIZENDSCHOON
- GRASMAAIEN
- GRASSCHAAR
- GROEIPERIODE
- HORTENSIA
- HUMUS
- IRIS
- KLIMPLANT
- KUNSTMEST
- ONKRUID
- ONKRUID WIEDEN
- REGENCONTAINER
- RIDDERSPOOR
- SCHOMMELBANK
- TELEN
- TUINHUISJE
- TUINKABOUTER
- WATERPLANT
- ZAAIBED

Stuur de oplossing
voor 3 november naar
Wilma Kuypers:
kuypers_wilma@hotmail.com.

De oplossing van de puzzel
in het nummer van september:
FOUNDATION
Gewonnen door
dhr. P. Nienhuis

www.scootmobielcentrumachterhoek.nl

SCOOTMOBIELCENTRUM ACHTERHOEK

- SCOOTMOBIELEN
- GEBRUIKTE SCOOTMOBIELEN
- ACCESSOIRES
- VERHUUR
- RIJLESSEN

Leren omgaan met een scootmobiel

Het is belangrijk om volledige controle te hebben over uw scootmobiel alvorens u de openbare weg op gaat. Om hierbij te helpen bieden wij rijlessen aan. Twijfelt u of het rijden op een scootmobiel iets voor u is? Wij raden aan om eerst een proefrit te maken voordat u na gaat denken over het type scootmobiel.

UITGEBREIDE COLLECTIE, ÓÓK IN ACCESSOIRES

Grote collectie manden

Veilig de hond mee nemen

FRANK MASSOP | KONINGSWEG 36B | 7102 DN WINTERSWIJK

Tel. 06-5353 4440 | E-mail: info@frankmassop.nl

KOM EEN PROEFRIT MAKEN *Voorlopig adres: Europark 6 Q*

Openingstijden maandag en vrijdag 10.00-12.00 uur en 14.00-17.00 uur

Afspraak na openingstijden is mogelijk.

Grote angst gezondheid brein kwijt te raken

Ik heb in mijn omgeving gezegd dat ze mij moeten blijven checken. Ik werk dagelijks met jonge slimme mensen die het onmiddellijk merken als er iets met me is. Aldus neurobioloog Dick Swaab (81) over gezond blijven en over zijn angsten

AOW-ingreep duur betaald

Als gepensioneerden AOW-premie moeten gaan betalen, kunnen mensen die alleen AOW ontvangen er circa acht procent op vooruitgaan. Maar voor mensen met een aanvullend pensioen kan het inkomensverlies oplopen tot ruim veertien procent.

Ja, we worden ouder, maar dat is geen ramp

We worden ouder dan ooit, maar toch kennen we ouderen steeds minder waarde toe. Zet een andere bril op, dan zie je andere dingen, zegt hoogleraar Tineke Abma. Zij schreef Nieuw Oud vanuit een waarderende blik op oudere mensen.

Stop weerstand naar de geriater

Betrek de geriater vaker bij de zorg voor ouderen, dat is goed voor de patiënt en de maatschappij. We moeten ook investeren in wijsheid. Soms is er weerstand: ouderen associëren de geriater met dementie, en er zijn relatief weinig geriaters.

Extra pensioen verhoging sigaar uit eigen doos

De extra verhoging van de pensioenen bij de overgang naar het nieuwe stelsel is volgens 50-plus slechts een sigaar uit eigen doos en compenseert niet vijftien jaar van uitgestelde indexaties en koopkrachtverlies tot wel dertig procent en meer.

Hoe kan een 92 jarige zo fit zijn?

Wetenschappers buigen zich over de prestaties van Emma Manzenga. De 92 jarige atlete uit Padua liep afgelopen jaar vier wereldrecords in haar leeftijdscategorie. Zelf denkt ze dat het 'm in haar genen zit.

Maakt sneeuw ons socialer?

Al die sneeuw levert niet alleen overlast op, maar brengt ook hulp initiatieven met zich mee. Door de contacten daarbij is de drempel om in de toekomst de helpende hand naar je buren uit te steken hopelijk kleiner.

Nepagenten lopen vaker tegen de lamp

Burgers zijn zich volgens de minister van Justitie in toenemende mate bewust van nepagenten. Dat komt deels door een succesvolle campagne van Omroep Max. De minister wil kijken of het mogelijk is om harder te straffen.

Coalitieakkoord ingrijpende gevolgen ouderen

Het coalitieakkoord heeft vergaande gevolgen voor ouderen, zegt de Seniorencoalitie. Verhoging eigen risico, verder opschuiven AOW-leeftijd en bezuinigingen ouderenzorgworden als zorgwekkend gezien. Het Haagse nieuws samengevat.

Waarom ouderen het sneller koud hebben

Als je ouder wordt, raakt het lichaam sneller warmte kwijt en heb je het sneller koud. Wat vaak wordt onderschat is dat ouderen onderkoeld kunnen raken zonder dat ze dat zelf goed doorhebben.

Schep wat minder op over hoe druk je het hebt

Ergernis van deze week: gepensioneerde mensen die zichzelf op de borst kloppen over hoe actief ze wel niet zijn. Vraag: Mag er in 2026 weer wat meer openlijk gelummeld worden door de senioren onder ons – of liever niet?

Onderzoek naar zelfdoding 70 -plussers

In 2024 waren er 336 70'plussers die een einde maakten aan hun leven. 113 zelfmoordpreventie weet dat het risico in deze groep verhoogd is, omdat 70 plussers vaker verliezen ervaren. Onderzocht wordt wat nodig is in steun en zorg.

Beperking aflossingsvrij belemmert doorstroming

Oudere woningbezitters met een (deels) aflossingsvrije hypotheek die willen doorstromen naar een kleinere koopwoning, krijgen volgens De Hypotheker door de aangekondigde beperking te maken met hogere maandlasten.

Hoe je autorijdt, zegt iets over je brein

Veranderingen in rijgedrag zijn niet zo onschuldig als het lijkt. Het rijgedrag van ouderen zegt iets over de gezondheid van hun brein, zelfs nog voor er echte geheugenproblemen zijn.

Voor al uw catering

van bedrijfslunch & luxe hapjes
tot een compleet buffet

Lunch Restaurant
Bon Appetit

Ook voor uw catering aan huis

van bedrijfslunch tot compleet buffet

Centrum Winterswijk (Misterstraat 50) – Tel. 0543-520 957
info@bonappetitwinterswijk.nl – www.bonappetitwinterswijk.nl

BioCosMedisch Centre
Snez

Huidverzorging
Medisch Pedicure
Podotherapie

Misterstraat 65 Winterswijk 0543-521987 www.bcminez.eu

Ging mijn familie ook?

Tekst: Henk te Kulve, Arjan Ligtenbarg
Illustraties: EHDC, Historische Kring Kotten, Wikipedia

Rond 1840 kwam in de Achterhoek en West-Münsterland een grote emigratiestroom op gang. Uit de Achterhoek emigreerden in veertig jaar tijd ongeveer 7000 mensen, waarvan uit Winterswijk bijna 2700, ongeveer een kwart van de bevolking. Enorme aantallen in verhouding tot het totale aantal inwoners destijds.

Waarom vertrokken deze mensen en waar gingen ze naar toe? Vele vragen die de werkgroep Emigratie, bestaande uit het Euregionaal Historisch Documentatie Centrum, Stichting Historische Kring Kotten en de Heimatvereine Oeding en Mussum (bij Bocholt) ertoe bracht om deze vergeten geschiedenis op de kaart te zetten. Het onderwerp begon te leven toen verre familieleden uit de USA voor een bezoek naar de Achterhoek kwamen.
Er zijn ook reizen vanuit Nederland naar de USA georganiseerd; vooral in de jaren 1980-1990. Er zijn diverse boeken en artikelen aan gewijd. De werkgroep vindt het onderwerp actueel en wil door middel van deze tentoonstelling het grote publiek en het onderwijs aanspreken.

De reden voor emigratie: economisch en vanwege de Afscheidingsbeweging

Emigratie is een grote stap. Zeker in de 19e eeuw, toen de meeste Achterhoekers niet verder kwamen dan Zutphen of Arnhem, en dan nog bij uitzondering. Alleen de reis naar Rotterdam, Hoek van Holland of Maassluis was al een ongekende onderneming. En dan moest de oversteek naar Amerika, aanvankelijk alleen met zeilschepen, nog beginnen. Aangekomen in New Orleans of in New York was men nog lang niet op de plaats van bestemming; er waren nog 1000 à 2000 kilometer over land af te leggen.
De emigratie had een dwingende reden: regelmatig mislukten oogsten;

Aardappels rooien, als er tenminste iets te oogsten was ...

© Riek van de Lichte, 1947

Met de aankomst in New York hadden de emigranten ongeveer driekwart van de reis afgelegd. Via Albany en Buffalo ging het dan over land en per schip verder naar Clymer (NY) en Sheboygan (Wisc).

De tweede lichting emigranten kon gemakkelijker verder reizen: in de USA ontstond toen al een goed spoorwegnet.

Typerend voor de USA en Canada was (is) de grootschalige landbouw, die de inzet van grote machines op grote rechthoekige percelen mogelijk maakt. Dat was een eeuw geleden (en rond 1850) ook al zo.
© Farmers Magazine 1920, Wikipedia

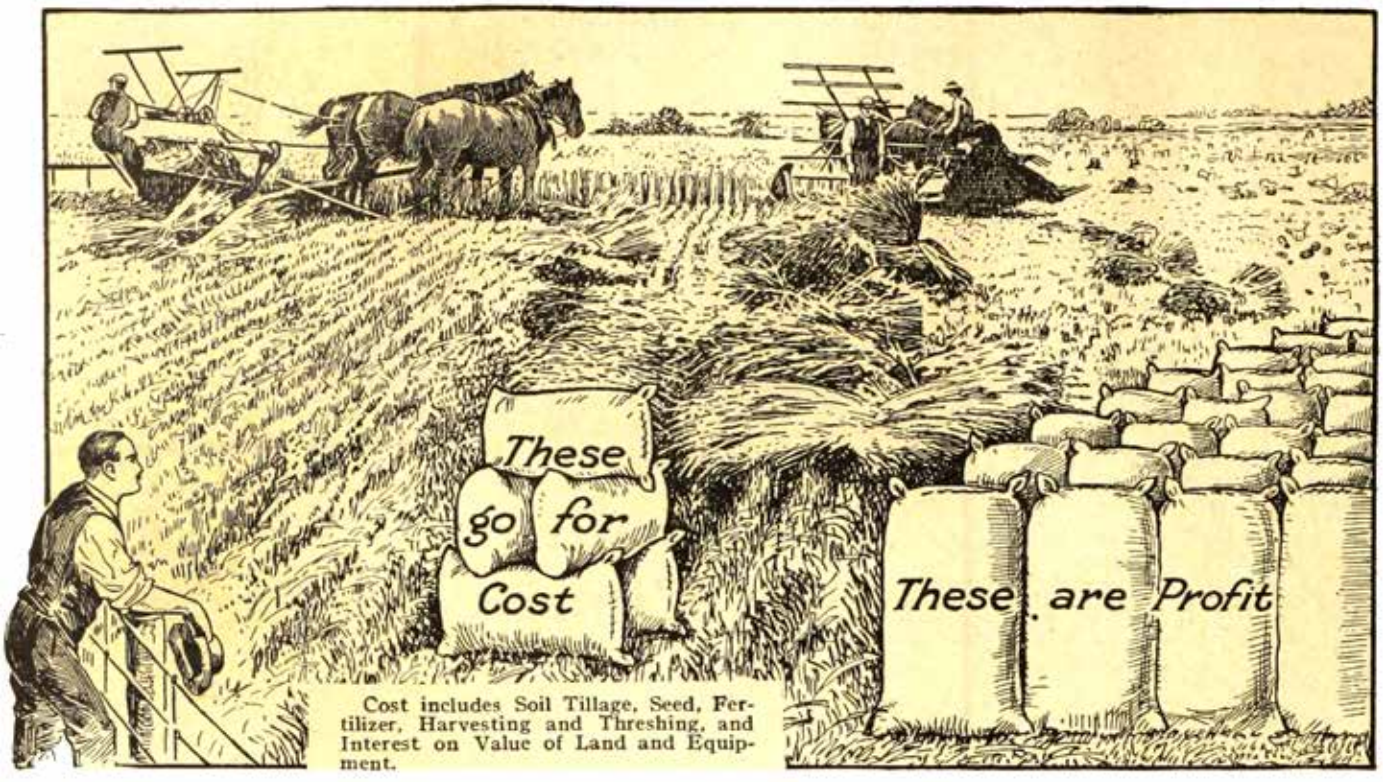

vooral de aardappelziektes in de jaren 1840 brachten de bevolking op het randje van de hongersnood. De bevolking groeide gestaag, maar uitbreiding van boerderijen was op de bestaande esgronden niet mogelijk. Vele onvruchtbare en moerassige gebieden waren ongeschikt voor landbouw.
Het afscheid was voorgoed: na vertrek zagen de families elkaar de rest van hun leven niet meer terug. De eerste emigranten verwierven, na een langdurige en afmattende reis, een afgebakend stuk volstrekt woeste grond, waarop een blokhut werd gebouwd en een boerenbedrijf werd gestart.
Eén goed vooruitzicht hadden de emigranten wel: na vijf jaar wonen en werken werd de grond hun eigendom, iets waarvan vele pachtboeren, meestal met 4 à 8 hectare, alleen maar konden dromen. Dit was mogelijk dankzij het ***Holland Land Program*** in het westen van de staat New York, en na 1862 met de ***Homestead Act***, met een te verwerven stuk grond van maximaal 65 hectare, in de meer westelijk gelegen staten.

Predikant Jan Willem Dunnewold emigreerde in 1846 vanaf boerderij Kobuspikker in Winterswijk-Woold. Hij werd al snel door de Clymer Hill Church beroepen. Hij moest ervoor in opleiding. Archief Henk te Kulve

De Afscheiding

In de negentiende eeuw had de Nederlands Hervormde Kerk een vrijzinnig karakter. Sinds de eenwording van de Nederlanden in 1815, dus inclusief België en Luxemburg, moest men zich ook verstaan met een groot rooms-katholiek bevolkingsdeel.
Er ontstond een beweging die de godsdienst dieper wilde beleven. Deze begon in 1749 in Nijkerk, dat getroffen werd door onder andere watersnood en veepest. De bevolking meende dat deze rampen een straf van God waren, en dat er logischerwijs een zondige manier van leven aan voorafging. Deze mensen gingen over tot een streng religieus leven (de zogeheten 'beroerden'), deden veel aan gebed en smeekten om genade.
Men beriep zich op de Dordtsche Synode van 1618-1619 (uit de tijd dat er helemaal geen Nederlandse staat was), waarin de officiële leer van de Hervormde Kerk in calvinistische stijl was vastgelegd. Staatsman Guillaume Groen van Prinsterer bepleitte een godsdienstige levenshouding, maar wilde geen splijting in de Hervormde Kerk. Maar de conservatieve predikanten De Cock en Scholte verkondigden in 1834 de Afscheiding.
In Hattem veroorzaakte de conservatieve predikant Anthony Brummelkamp een vechtpartij tijdens een kerkdienst. De provinciale synode zette hem af, maar Brummelkamp sloot zich aan bij de Afscheiding en startte in 1835 in Arnhem een eigen predikantenopleiding (in 1854 zou deze opleiding worden ondergebracht in de Theologische Hogeschool in Kampen).
Nieuwe kerkgenootschappen waren echter niet toegestaan. Het koninkrijk erkende bij de oprichting in 1815 alleen de bestaande religies.
In het algemeen ging het de aanhangers van de afgescheiden kerk economisch ook slecht, vaak had men een klein boerderijtje met onvoldoende opbrengsten. Daarom werd emigratie naar de USA aantrekkelijk, waar volledige godsdienstvrijheid bestond.
De eerste emigranten (uit Kotten en Woold) gingen vooral naar Clymer (New York). De 'Afgescheidenen' volgden ds. Van Raalte naar Holland (Michigan). Een groep Meddonaren kwam in Alto (Wisconsin) terecht. Een grote groep Winterswijkers kwam naar Sheboygan County (Wisconsin). In Oostburg, Cedar Grove, Gibbsville en Hingham kwamen nederzettingen met merendeels Winterswijkers, Aaltenaren en Zeeuwen. Rooms-katholieken vonden in Cleveland (Ohio) een plek en inwoners uit Ratum kwamen in Muscatine (Iowa) terecht. De Duitse emigranten vinden we terug in Cleveland (Ohio), Cincinnati (Ohio), Cullman (Alabama) en Quincy (Illinois).

De eerste emigranten, die in New Orleans aankwamen, reisden over de Mississippi met de typerende raderboten stroomopwaarts, naar het noorden.

Van pionier naar landverhuizer

Gaandeweg schreven de eerste pioniers brieven naar hun familie, wat diverse ondernemende mensen ertoe aanzette om ook deze grote stap te wagen. De nieuwe emigranten troffen daar hun familie en vroegere buurtgenoten aan, wat hun leven in de USA direct gemakkelijker maakte.
Na 1865 vervingen steeds meer stalen stoomschepen

de storm
THEATER VOOR DE ACHTERHOEK

ONTDEK ALLE VOORSTELLINGEN

vrijdag 09 oktober
MARGRIET VAN DER LINDEN
bekend van o.a. Talkshow M. en Wie is de Mol

zaterdag 24 oktober
CHARLY LUSKE
The Story of George Michael

vrijdag 30 oktober
PATER MOESKROEN
40 jaar Moeskroen

zaterdag 28 november
LUUK RANSIJN
cabaret

zaterdag 14 november
VOOR HAAR
de Frans Halsema Musical

vrijdag 27 november
PERCOSSA
Percossa's show vol spektakel

Bestel via www.theaterdestorm.nl of via onze theaterkassa (di, do & vr 10:00 tot 12:00 uur)

GUV Uitvaartcentrum Winterswijk

Waar nog ècht tijd en ruimte is voor afscheid!

- 24-uurs kamers met eigen entree
- Direct naast de begraafplaats
- Lage tarieven

Dienst in Uitvaartcentrum Winterswijk & Crematie in Aalten - combinatietarief

T 0543 - 491270 (24/7) www.guv.nl

GUV
Persoonlijk, betrokken en dichtbij

de houten zeilschepen. Men voer nu op dienstregeling en was niet langer afhankelijk van de wind. In die tijd kon de verdere reis over land al grotendeels per trein worden gemaakt.
De noodzaak van emigratie door het verbod op de Afgescheidenen verviel ook: in 1848 kwam de nieuwe grondwet tot stand, met een scheiding van kerk en staat. Voortaan mochten alle godsdiensten vrij bestaan. Zo ontstonden geleidelijk, uit vele plaatselijke afgescheiden bewegingen, diverse grote gereformeerde kerkgenootschappen.
De emigratiegolf duurde tot 1880. Daarna boden textielfabrieken, bouwbedrijven en spoorwegen veel nieuwe werkgelegenheid. Door de uitvinding van de kunstmest waren woeste gronden ook te ontwikkelen tot landbouwgebied, het werd nu mogelijk om nieuwe boerderijen te stichten.

Emigratie in de jaren 1950

Meer in het geheugen ligt de naoorlogse emigratiegolf. Deze trend was niet op acute hongersnood gebaseerd, zoals rond 1840, maar meer op emoties en verwachtingen. De overheid stimuleerde deze emigratie. Nederland zou niet meer dan dertien miljoen inwoners kunnen onderhouden, Europa was in tweeën gedeeld door het IJzeren Gordijn, een nieuwe wereldoorlog dreigde, met gebruik van atoombommen.
Economisch was er nog veel te verbeteren. Dat kwam niet alleen door de oorlogsjaren, maar ook door de voorafgaande crisisjaren. De schaarste duurde daardoor al bijna twintig jaar, vanaf 1930. Alle spullen waren afgeschreven, versleten en afgedragen.
De USA en ook Canada, Australië en Nieuw-Zeeland waren de nieuwe 'beloofde' landen. Vooral de USA oogstten bewondering: je kon 'van krantenjongen tot miljonair' worden, en alles was mooier, beter, groter, nieuwer, rijker en royaler dan in Europa. Dat was althans het gangbare imago, dat eigenlijk nog tot ver in de jaren

Afscheid voor altijd … Henry Doyle, 1868 / Wikipedia

1970 is blijven bestaan. Deze emigratiegolf eindigde kort na 1960, toen de economie ook in Europa goed herstelde van de economische crisis en de oorlog. Tegenwoordig weten we dat de USA niet het paradijs is dat men toen voorspiegelde, en Europa is aanzienlijk rijker en welvarender geworden dan het in de jaren 1950 nog was. Daarmee is er geen noodzaak voor emigratie meer.

Bronnen

- Wim Geesink, Van Dale naar Amerika, artikelenreeks Contactorgaan Aalten-Dinxperlo-Wisch, jaargangen 2015-2017
- Henk te Kulve, De exodus van Winterswijk, eigen uitgave 2010
- Dolly Verhoeven & Marc Wingens (red.), Geschiedenis van Gelderland, De canon van Gelders verleden, Walburg Pers 2010

Succesvolle nazaten:
W. Hyink & Sons, Milwaukee. Coll. Laurence Hyink

Het centrum van Cedar Grove in 1908.

Bike Totaal Winterswijk

Bij ons kun je terecht voor alles op het gebied van fietsen. Van elektrische fietsen tot Van Raam minder validen fietsen. Ook hebben wij een uitgebreid assortiment onderdelen & accessoires en fietshelmen. Voor het huren van een fiets, of e-bike kun je ook bij ons terecht!

Om je optimaal te laten genieten van jouw vrije tijd bieden wij ook een **GRATIS breng- en ophaalservice in heel Winterswijk!**

ALPINA BATAVUS CORTINA CUBE DUTCH ID GAZELLE KALKHOFF KOGA Loekie MERIDA QiO ROETZ vanraam

Europark 11 | 7102 AN Winterswijk | +31 543 513292 | **biketotaalwinterswijk.nl**

Mutatieformulier voor ledenadministratie

Inleveren bij: *ledenbeheer@wentersplus.com*

Betreft ❑ Nieuw lid ❑ Opzegging lidmaatschap ❑ Overlijden ❑ Wijziging

Naam en voorletters / M/V: _____

Adres: _____

Postcode en Woonplaats: _____

Geboortedatum: _____

Telefoonnummer: _____

E-mail: _____

Iban-banknummer: _____

Datum: _____ Handtekening: _____

Het lidmaatschap kost in 2026 € 27,50 per persoon per jaar

Bank: Rabobank NL 05 RABO 0148 8025 24 - Wentersplus, p/a Sleeswijkstraat 101, 7101GM Winterswijk

Internet: ***www.wentersplus.com*** **- Facebook:** ***www.facebook.com/ 50plusVerenigingWinterswijk***

Opzeggen van lidmaatschap:
voor 1 december van het lopende jaar.

Handig voor het doorgeven van mutaties: stop het formulier in het bakje op de leestafel in de Whemerhof.

Voor nieuwe leden:

Het lidmaatschap loopt per kalenderjaar. Mensen die per 1 juli lid worden, betalen € 13,75 contributie,
Alle leden die zich inschrijven moeten het eerste jaar zelf de contributie overmaken.
De volgende jaren gaat het met de automatische incasso

Mutaties augustus / september 2026

Nieuw lid:	Mevr. J. Heesen	Inslagstraat 5	7101 HE	Winterswijk
Overleden:	Dhr. H. Sonderen	Kobstederstraat 17	7103 ZP	Winterswijk
	Mevr. A. Ten Dolle-Schuurhof	Kozakkenbrink 13	7101 PL	Winterswijk
Verhuisd:	Dhr. H. Mulder	Pronsweide	7101 BH	Winterswijk
	Mevr. A. Schutte	De Pelkwijk app. 406	7101 WL	Winterswijk
	Mevr. I. Strik	Sleeswijkstraat 103	7101 GM	Winterswijk

Uw woning verkopen?

Wij luisteren, denken mee en regelen het zorgvuldig van begin tot eind.

Met persoonlijke aandacht zorgen wij dat het goed voelt.

.

De beste plek voor jou

NVM

RGO makelaars

voel je thuis

Singelweg 2 Winterswijk, 7101 MH
T. 0543 531 880
info@rgomakelaars.nl - www.rgomakelaars.nl

Uw kunstgebit verdient een erkend specialist

- Kunstgebitten
- Klikgebitten
- Implantologie
- Reparaties
- Gratis advies

TANDPROTHETISCHE PRAKTIJK

KIND

Tuunterstraat 35 7101 EE Winterswijk Tel. 0543 519 901
www.tandprotheticuskind.nl

Eva | ondermode

Meddosestraat 25
Winterswijk
06 - 488 244 39
www.evaondermode.nl
facebook: evaondermode

Ondermode voor jong & oud, hem & haar

- Ook grotere cup- en omvangsmaten
- Verkooppunt Qup en Breiboezem
- Op afspraak óók bij u aan huis

Open: di-do 9.30 - 17.30 / vr 9.30 - 19.00
za 9.30 - 17.00